

Alternativno rešavanje
sporova (ARS) povezanih
s intelektualnim
vlasništvom

Medijacija

usredotočenost

na ono što je važno

za vaše poslovanje

Kazalo

3 Osnovni pojmovi

Što je ARS?

Što je medijacija?

4 Zašto biste trebali koristiti medijaciju i druge mogućnosti ARS-a za rješavanje sporova povezanih s intelektualnim vlasništvom?

6 Koje su koristi od medijacije ?

8 Deset razloga zašto bi vaš spor u području intelektualnog vlasništva mogao biti prikladan za medijaciju

10 Koji su uobičajeni koraci u postupku medijacije?

12 Pojmovnik

14 Više informacija

Osnovni pojmovi

■ Što je ARS?

Alternativno rješavanje sporova (ARS) odnosi se na svaki postupak koji dogovore stranke u sporu radi postizanja rješenja spora bez pribjegavanja klasičnom sudskom postupku i uz pomoć neutralne treće osobe. Glavne vrste postupaka ARS-a su medijacija i arbitraž. Postoje i druge tehnike ARS-a kao što su koncilijacija, vještačenje ili rana neutralna evaluacija.

■ Što je medijacija?

Medijacija je jedna od najpoznatijih metoda ARS-a te se široko i uspješno primjenjuje za rješavanje raznih vrsta sporova.

Medijacija je strukturirani postupak u kojem dvije ili više stranaka u sporu nastoje dobrovoljno i uz pomoć medijatora postići mirno rješenje spora.

Zašto biste trebali koristiti medijaciju i druge mogućnosti ARS-a za rješavanje sporova povezanih s intelektualnim vlasništvom?

Intelektualno vlasništvo (IV), kao što su žigovi, industrijski dizajn, patenti i autorsko pravo, ključna je poslovna imovina. Kao i u slučaju druge poslovne imovine, sporovi povezani s intelektualnim vlasništvom mogu nastati kada druga poduzeća povrijede vaša prava intelektualnog vlasništva ili obrnuto, kada smatraju da vi kršite njihova prava.

Sporovi mogu dovesti do dugotrajnih, nepredvidivih i skupih sudskih postupaka u području intelektualnog vlasništva. Troškovi se ne odnose samo na naknade i troškove zastupanja u sudskom postupku, već i na vrijeme

utrošeno na vođenje postupka – to je dragocjeno vrijeme koje bi se umjesto toga moglo potrošiti na produktivne poslovne aktivnosti. Osim toga, intelektualno vlasništvo posebno je podložno prekograničnim sporovima za koja su potrebna globalna rješenja, a klasični sudski postupci samo potiču bitke na više područja.

Medijacija i druge vrste ARS-a mogu postupak rješavanja sporova učiniti učinkovitijim. Osim toga, usmjeravanjem na potrebe uključenih stranaka, ARS pruža troškovno isplativ način rješavanja sporova prilagođen situaciji.

Medijacijom i drugim metodama ARS-a poduzeća se mogu usredotočiti na svoje ostale poslovne interese za pronalaženja odgovarajućih globalnih rješenja.

Koje su koristi od medijacije?

Dobrovoljnost

Medijacija je **dobrovoljni postupak** u kojem medijator pomaže strankama da postignu rješenje na obostranu korist. Stranke imaju potpunu kontrolu tijekom cijelog postupka i mogu odustati od ARS-a u bilo kojem trenutku, **ne dovodeći** u pitanje druge postojeće ili buduće formalne postupke.

Povjerljivost

Medijacija pruža **neutralno i povjerljivo okruženje** u kojem stranke mogu otvoreno raspravljati o svojim stavovima u pogledu predmetnog spora. Tim se pristupom strankama omogućuje da se usredotoče na osmišljavanje rješavanja spora bez bojazni od razotkrivanja javnosti, što je ključno u slučajevima kada su u pitanju poslovni **ugled** i poslovne tajne.

Svi mehanizmi ARS-a uključujući i medijaciju, strankama u sporu pružaju vidljive koristi.

Usmjerenost na poslovne interese

Medijacijom se mogu obuhvatiti i **širi poslovni ciljevi** stranaka, te drugi postojeći ili novi sporovi između stranaka koji se ne bi mogli riješiti u određenom sudskom postupku jer nisu predmet tog postupka.

Zahvaljujući medijaciji stranke stječu bolje razumijevanje svojih poslovnih pozicija i podržavaju donošenje **rješenja na obostranu korist**.

Isplativost

Medijacija strankama omogućava rješavanje više sporova u **jedinstvenom postupku**, čime se učinkovito izbjegavaju troškovi i složenost sudskih postupaka. Osim toga, troškovi rješavanja sporova znatno se smanjuju i zahvaljujući **kraćem vremenskom okviru** u kojem je utvrđeno uzajamno prihvatljivo rješenje.

Fleksibilnost i kontrola stranaka

Stranke su ravnopravne u postupku te one, a ne medijator, **odlučuju o uvjetima** rješenja spora, čime se podupire **predvidivost**. Stranke su općenito zadovoljnije rješenjima koja su same predložile, za razliku od ishoda koji je nametnula treća osoba koja donosi odluke.

Fleksibilnost čini medijaciju **brzom opcijom**. Duljina trajanja postupka određena je željama stranaka i općenito je kraća.

Deset razloga zašto bi vaš spor u području intelektualnog vlasništva mogao biti prikladan za medijaciju

1 **Vaš spor još je u ranoj fazi**

Medijacija može biti osobito učinkovita ako se poduzme u **najranijoj mogućoj fazi** spora.

Međutim, medijacija se može pokazati najboljim rješenjem čak i ako je spor u naprednoj fazi jer stranke možda žele izbjeći ulaganje dodatnih sredstava, vremena i napora u sudske ili druge kontradiktorne postupke rješavanja spora.

2 **Vaš spor je složen ili uključuje više jurisdikcija**

To može biti slučaj ako:

- dvije ili više stranaka dolaze iz **različitih zemalja**
- postoje **više sporova** između istih stranaka
- spor uključuje **više različitih vrsta prava intelektualnog vlasništva** (kao što su žigovi Europske unije, nacionalni žigovi, registrirani ili neregistrirani dizajni, autorska prava, patenti itd.)
- moraju se pridružiti **treće osobe** (tj. osobe koje nisu uključene u prvotni spor).

3 **Sudsku odluku u vašem sporu bilo bi teško provesti**

Medijacija može biti primjerena i u slučajevima u kojima **provedba** odluke koju je donijelo nadležno tijelo predstavlja **izazov**.

To je važno u slučajevima u kojima nema dovoljno imovine ili resursa za izvršenje buduće sudske presude ili u slučajevima u kojima se provedba možda mora izvršiti u nepoznatoj jurisdikciji (npr. izvan EU-a).

4 **Druga strana i vi imate ili možete imati istodobno postojeća prava intelektualnog vlasništva u svom sporu**

Medijacija je također prikladna u slučajevima u kojima su prava intelektualnog vlasništva stranaka **već istodobno postojala ili bi mogla istodobno postojati**. To bi moglo biti zato što su stranke u sporu zainteresirane za različita poslovna ili teritorijalna područja.

5 Prilagođen pristup vam je od ključne važnosti

Medijacija je prikladna kada emocionalni i osobni aspekti spora **zahtijevaju prilagođen i fleksibilan pristup**.

Primjerice, medijacija može biti prikladna u slučajevima koji uključuju **poduzeća u obiteljskom vlasništvu ili bivše poslovne partnere**. U takvim slučajevima iskusni medijator može usmjeravati stranke na nekonfliktni način pronalazjenja rješenja koja su fleksibilna i korisna za sve uključene strane.

6 Vi i druga stranka ste uključeni ili želite biti uključeni u poslovni pothvat

Ako ste zainteresirani za **očuvanje postojećeg poslovnog odnosa** ili uspostavljanje novog, medijacija je vrlo prikladan mehanizam za rješavanje sporova.

7 Povjerljivost vam je važna

Povjerljivost je temelj postupka medijacije. Za razliku od sudskog spora, sve informacije relevantne za medijaciju, kao što su zahtjev za medijaciju, rasprave između stranaka i ishod medijacije, obuhvaćene su **strogom povjerljivošću** i ne mogu se koristiti u sudskim, arbitražnim ili drugim formalnim postupcima, osim ako se vi i druga strana u postupku ne dogovorite drugačije.

8 Želite sačuvati svoj poslovni ugled

Medijacija je prikladan način rješavanja sporova za **zaštitu vašeg ugleda** izbjegavanjem javnih i otvorenih sporenja te nepotrebnih napetosti s vašim poslovnim partnerima, konkurentima, nadležnim tijelima itd.

9 Između vas i druge strane postoji jezična prepreka

Mirenje je **fleksibilnije** od klasičnog sudskog postupka kad je riječ o **jeziku koji** se upotrebljava tijekom postupka. U klasičnim sudskim sporovima, upotreba određenog jezika obično je uvjetovana strogim postupovnim pravilima. Međutim, u postupku medijacije s drugom stranom se možete dogovoriti o zajedničkom jeziku koji će se upotrebljavati tijekom postupka. Medijator se može obratiti i svakoj stranci u sporu na njenom jeziku.

10 Želite brzo riješiti spor

Medijacija može biti onoliko **vremenski učinkovita** koliko vi i druga strana želite jer ste vi nositelji postupka.

Koji su uobičajeni koraci u postupku medijacije?

Stranke ili njihovi pravni zastupnici **podnose zahtjev** za medijaciju u skladu s posebnim pravilima koja se primjenjuju na svaki centar za ARS ili medijaciju na temelju odgovarajućeg zakonodavstva o ARS-u. Obje stranke moraju izričito zatražiti medijaciju kako bi se ona mogla provesti.

Stranke mogu odabrati s popisa medijatora koji nudi centar za ARS ili medijaciju, temeljem toga tko najbolje **odgovara potrebama** njihovog spora. Kriteriji odabira koje upotrebljava većina stranaka uključuju jezik koji medijator govori te iskustvo i dostupnost medijatora.

Medijator će, među ostalim, od stranaka zatražiti informaciju žele li provesti medijaciju uz fizičku prisutnost ili putem interneta, ponuditi će niz dostupnih datuma za medijaciju, potvrditi tko će sudjelovati u ime svake strane tijekom postupka te zatražiti potpisan sporazum o medijaciji i odrediti vremenski okvir za dostavu sažetka predmeta.

Medijator također može kontaktirati strane u postupku ili njihove predstavnike pojedinačno radi održavanja preliminarnog sastanka, na kojem će objasniti kako će se postupak medijacije odvijati, razjasniti probleme i odgovoriti na sva pitanja.

4

Sastanak medijacije

Iako ga karakterizira fleksibilnost, uobičajeni postupak medijacije obično uključuje sljedeće **faze**:

• Početni sastanak

Medijator iznosi pojedinih sastanka medijacije, kada se po prvi puta sastaju strane u postupku i njihovi zastupnici. Od stranaka se obično traži da daju uvodnu izjavu u kojoj sažeto iznose svoja stajališta, i uz pomoć medijatora utvrđuju popis pitanja o kojima će se raspravljati.

• Istraživanje i pregovaranje

Istraživanje obuhvaća niz sastanaka, pri čemu medijator može odlučiti da će se naizmjenično sastajati sa svakom strankom zasebno te povremeno održavati zajedničke sastanke s objema strankama.

Pregovori počinju kada su stranke spremne prijeći s općih ideja na konkretne uvjete nagodbe. U ovoj se fazi definiraju glavni elementi **moгуćег dogovora**.

• Zaključak

Medijacija može imati sljedeća dva moguća ishoda:

- > **Postignuta je nagodba:** Sporazumi moraju zadovoljiti obje strane, biti uzajamno prihvatljivi i održivi. Sporazum o nagodbi sastavljaju i potpisuju stranke.
- > **Nije postignuta nagodba:** U tom slučaju stranke mogu odabrati drugi postupak ARS-a ili nastaviti formalni ili sudski postupak.

Pojmovnik

Pojam	Definicija
Alternativno rješavanje sporova	Sva sredstva ili postupci koje dogovore stranke u sporu radi postizanja rješenja spora bez pribjegavanja klasičnim sudskim postupcima i uz pomoć neutralne treće osobe. Glavne vrste postupaka ARS-a su medijacija i arbitraža. Postoje i druge tehnike ARS-a, kao što su koncilijacija, vještačenje ili rana neutralna evaluacija.
Arbitraža	Postupak u kojem se spor, na temelju dogovora stranaka, upućuje jednom ili više arbitara koji donose obvezujuću i neosporivu odluku o sporu. Stranke imenuju arbitra ili arbitre na sporazumnoj osnovi. Međunarodne arbitražne odluke provode nacionalni sudovi u skladu s Njujorškom konvencijom.
Medijator	Treća osoba od koje se traži medijacija pružanjem pomoći strankama u postizanju sporazuma na učinkovit, nepristran i stručan način, neovisno o nazivu ili profesiji te treće osobe u danoj državi članici EU-a i načinu na koji je ta treća osoba imenovana ili pozvana da provede medijaciju.
Koncilijacija	Postupak u kojem koncilijator, obično voditelj predmeta ⁽¹⁾ , strankama predlaže moguća rješenja spora kako bi se postiglo mirno rješavanje njihovih nesuglasica. O tim se prijedlozima raspravlja, pregovara i oni se detaljno usuglašavaju sa strankama. Postupak je dobrovoljan, a odluke se donose u dogovoru sa strankama.
Medijacija	Strukturirani postupak u kojem dvije ili više stranaka u sporu nastoje same, na dobrovoljnoj osnovi, postići dogovor o rješavanju svojeg spora uz pomoć medijatora. Postupak je dobrovoljan, a odluke se donose u dogovoru sa strankama.
Mirno rješenje spora	Mirno rješenje spora koje su stranke u sporu postigle kao sudsku ili izvansudsku nagodbu uz intervenciju neutralne treće osobe ili bez nje.
Nagodba postignuta medijacijom	Pisani sporazum koji je rezultat postupka medijacije u trgovačkom sporu, koji sadrži uvjete koje su stranke dogovorile. Nagodbe postignute medijacijom postignute su mirnim putem. Nagodbu moraju potpisati sve stranke nagodbe, uz navođenje njihove uzajamne suglasnosti i prihvaćanja dogovorenih uvjeta.
Neutralna osoba	Treća osoba koja vodi postupak alternativnog rješavanja spora i njime upravlja. Neutralne strane u svakom postupku obično se, u skladu s tim, nazivaju kako slijedi: • Medijator • Koncilijator • Arbitar • Evaluator • Stručnjak

⁽¹⁾Voditelj predmeta spora može imati različite uloge, ovisno o postupku, na primjer: donositelj odluke u predmetu prigovora na žig ili postupka brisanja iz registra, izvjestitelj u žalbenom postupku koji se odnosi na žig, sudac itd

Pojmovnik

Pojam	Definicija
Pregovaranje	<p>Najizravniji i najneformalniji oblik ARS-a, pregovaranje je postupak koji se upotrebljava za rješavanje sporova bilo neposredno između dviju ili više stranaka ili putem njihovih pravnih zastupnika, bez intervencije neutralne treće osobe.</p> <p>S druge strane, pojam „potpomognuto pregovaranje“ odnosi se na postupak u kojem se pregovaranje olakšava sudjelovanjem neutralne osobe ili tehnologijom koja strankama omogućuje pregovore u okružju povoljnijem za postizanje dogovora.</p>
Pružatelj ARS-a	<p>Svaki javni ili privatni subjekt koji upravlja postupkom ili administrira postupak alternativnog rješavanja sporova koji vodi treća, neutralna osoba bilo kojeg naziva ili struke, koji u okviru svog poslovanja pruža uslugu pomoći strankama u rješavanju spora mirnim putem. U svakoj državi članici EU-a postoje brojni pružatelji alternativnog rješavanja sporova koji svoje usluge pružaju na nacionalnoj i/ili međunarodnoj razini. Pružatelji ARS-a mogu biti specijalizirani za različita područja (npr. trgovačka, građanska, sektorska), kao i za posebne vrste ARS-a, od kojih su najčešće medijacija i arbitraž.</p>
Rana neutralna evaluacija	<p>Stranke u sporu mogu imenovati neutralnu i neovisnu osobu (evaluatora) koja iznosi mišljenje o meritumu spora. Rana neutralna evaluacija mogla bi se smatrati ranom procjenom pravnog položaja i argumenata stranaka.</p>
Stranka/stranke	<p>Stranka je fizička ili pravna osoba koja je izravno uključena u spor (tj. postupak inter partes u kontekstu sporova povezanih s intelektualnim vlasništvom). U postupku ARS-a to je fizička ili pravna osoba koja sudjeluje u postupku ARS-a i čiji je pristanak potreban za rješavanje spora.</p>
Vještačenje	<p>Stranke u sporu mogu imenovati neovisnog stručnjaka koji će dati pravno, trgovačko ili tehničko obvezujuće ili neobvezujuće mišljenje o određenom pitanju.</p>
Zastupnik	<p>Pravni stručnjak koji je, u skladu s nacionalnim pravom, u potpunosti ovlašten zastupati stranku u postupku.</p>

Više informacija

Informacije navedene u ovoj brošuri služe samo u svrhu podizanja svijesti. Uredi za intelektualno vlasništvo potiču prijateljsko rješavanje sporova povezanih s intelektualnim vlasništvom i mogu vas informirati o mogućnostima rješavanja sporova koje su vam dostupne.

DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Državni zavod za intelektualno vlasništvo

Ulica grada Vukovara 78
HR - 10000 Zagreb

 +385 1 6109 825

 info@dziv.hr

 dziv.hr

Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo

Avenida de Europa, 4
03008 Alicante, España

 +34 965139100

 MediationCentre-Info@euipo.europa.eu

 euipo.europa.eu/hr

Ova brošura inicijativa je Europskog projekta suradnje 6 – Potpora MSP-ovima (ECP6), koji je posvećen poboljšanju konkurentnosti MSP-ova podizanjem njihove svijesti o važnosti i vrijednosti prava intelektualnog vlasništva i pomažući im da učinkovitije koriste ta prava. Projekt se provodi u suradnji sa središnjim uredima za industrijsko vlasništvo država članica EU-a i uz savjetovanje s udrugama korisnika.

ARS za sporove u području intelektualnog vlasništva

business.ideaspowered.eu

*Inicijativa za suradnju EUIPN-a
Europski projekt suradnje ECP6 – Pružanje potpore MSP-ovima*

euipo.europa.eu

business.ideaspowered.eu